

ПРЕДСТАВЛЕННЯ ВІДЕО-КОНТЕНТУ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК НА ПЛАТФОРМІ YOUTUBE

Актуальність теми. Цифровізація освіти зумовлює об'єднання зусиль вчених і практиків педагогічної і психологічної наук, фахівців цифрових технологій та бібліотечної сфери для міждисциплінарного вирішення сучасних проблем організації цифрового освітнього процесу в школах, вищих навчальних закладів. До реалізації цих питань приєдналась і Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (ДНПБ), розпочавши роботу над науковою темою: «Освітнянські бібліотеки як суб'єкт проєктування освітнього середовища в умовах цифровізації». Серед завдань дослідження розробка рекомендацій бібліотечним фахівцям, освітянам щодо використання інтернет-ресурсів, які будуть мотивувати учнів до навчання, зокрема на YouTube – платформі. Дистанційне навчання, яке стало викликом для всіх освітян, учнів та їх батьків і звичайно бібліотечних фахівців, передбачає використання комплексу інструментів та ресурсів, одним з найкращих серед яких є Youtube, адже на цьому відеохостингу можна знайти пояснення складних тем відомими педагогами, науковцями, акторами, а ще – науково-популярні відео та анімації, що в комплексі з іншими засобами навчання допоможе вчителю донести до учня потрібну інформацію. Через свою зручність та легкість використання сучасним школярам подобається переглядати відео контент та створювати власні відео на YouTube.

Бібліотекарі також все частіше звертаються до популярного відеохостингу як до одного із ефективних інструментів для забезпечення освітніх цілей: навчання, зберігання та розповсюдження навчального відео-контенту. Крім цього постійно збільшується і відео контент, який створюють самі бібліотекарі у співпраці з педагогами та учнями. Ця робота актуалізується ще із значним розвитком україномовного YouTube.

Мета дослідження – визначити відео-контент, представлений освітянськими бібліотеками на платформі YouTube.

Основний виклад матеріалу. Незважаючи на перспективність використання сучасними освітянськими бібліотеками платформи Youtube наукових досліджень, щодо створення та ведення власного відеоканалу у бібліотеках досить мало. Варто відзначити публікацію М.М. Самсонова «Використання можливостей веб-сайту YouTube бібліотеками» [1]; матеріали круглого столу «Соціальні медіа для бібліотек: середовище, ресурс, сервіс» [2], а також дописи про успішну бібліотечну практику представлення бібліотек в соціальних мережах YouTube, Instagram [3]. Частково тема представлення бібліотек на платформі YouTube розкрита у монографії В. Струнгар [4]. У публікаціях в мережі Інтернет можна зустріти ряд запитань, які обговорюють бібліотекарі закладів освіти в даному контексті це: основи роботи з платформою; пошук

навчального матеріалу в YouTube; використання YouTube для синхронного та асинхронного онлайн-навчання; особливості інтеграції платформи до освітнього процесу; використання можливостей YouTube бібліотеками, створення відео-контенту, який буде цікавим та корисним для широкої аудиторії. Один з головних аргументів на користь використання YouTube полягає у тому, що відео, які розміщені на цій платформі дозволяють бібліотекарям розширити доступ до знань та інформації для своїх користувачів. При цьому варто враховувати, що школярі використовують платформу YouTube з різною метою: від отримання інформації в межах практичних шкільних занять до спілкування з друзями.

Фахівці освітянських бібліотек активно починають створювати власні YouTube канали, де розміщують відео з оглядами нових книжок, порадами щодо пошуку інформації, рекомендаціями щодо читання тощо, а також для привернення нових користувачів та популяризації своїх послуг. Проводячи дослідження щодо представлення на YouTube платформі освітянських бібліотек, то варто зазначити, що їх в мережі ще не дуже багато, серед найбільш відвідуваних варто виділити YouTube канал: Шкільна бібліотека Одеської ЗОШ № 20 (<https://www.youtube.com/@bibliomirschool20>); ДНПБ України ім.В.О. Сухомлинського НАПН України (<https://www.youtube.com/channel/UCUE2s134ENt77C9AJDe69fA>); Львівська обласна науково-педагогічна бібліотека (<https://www.youtube.com/watch?v=ANNwPVDQzTs>); Шкільні бібліотекарі Хмельниччини (<https://www.youtube.com/@user-lt9ms5bb8r>); Шкільна бібліотека ХЗОШ №105 (<https://www.youtube.com/channel/UC05VtmGIkHsorIkrCdMAgYA?app=desktop>); Шкільні бібліотеки Жашківської МТГ (<https://www.youtube.com/channel/UCqHK11X0VGDXrqMGL9vynjQ>); Бібліотека Кременчуцької гімназії № 3 (https://www.youtube.com/watch?v=_z8GeWBbQqQ); Шкільна бібліотека (<https://www.youtube.com/user/SchoolLibrariesKs>); НБК №141 м.Києва (<https://www.youtube.com/watch?v=dE-RMzsVpHY>).

Відео-контент, представлений на YouTube каналах освітянських бібліотек, це як правило, коротенькі відеоролики про діяльність бібліотеки, перегляд їх змісту дозволяє зробити висновки щодо використання можливостей платформи з позиції підвищення рівня взаємодії з читачами. Наприклад, відео-огляди нових книжок допомагають бібліотекарям зменшити кількість запитів про ці книжки, оскільки читачі можуть самостійно переглядати відео-огляд та вирішувати, чи хочуть вони читати ці книги. Корисними є відео з порадами щодо пошуку інформації, це допомагає бібліотекарям зменшити кількість запитів про допомогу у пошуку необхідної інформації. Представлені відеозаписи вебінарів, конференцій з професійних тем дають можливість бібліотекарям, постійно підвищувати свій фаховий рівень, слідкувати за інноваціями в роботі.

Висновки. Цифровізація освіти дала серйозний поштовх для розвитку багатьох україномовних інформаційних ресурсів, зокрема YouTube платформи, яка стає все більш популярною серед користувачів, і її використання є надзвичайно корисним для школярів та педагогів. Представлення освітянських бібліотек на платформі YouTube постійно збільшується. Відео-контент досить різний, в основному спрямований на привернення нових користувачів, популяризацію

ресурсів та послуг бібліотеки. В подальших дослідженнях варто проаналізувати відео-контент освітянських бібліотек на платформі YouTube (записи семінарів, вебінарів, робочих нарад з актуальних тем бібліотечної діяльності) задля підвищення професійного рівня бібліотекарів.

Список використаних джерел:

1. Самсонов М.М. Використання можливостей веб-сайту Youtube бібліотеками // Міжнародна наукова конференція «Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів». URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/103>.

2. Соціальні медіа для бібліотек: середовище, ресурс, сервіс: матеріали круглого столу, Харків, 31 жовтня 2017 року / редкол. : І.В. Киричок, Т.Б. Павленко, Н.Д. Гаєва; Харківський національний медичний університет. Харків : ХНМУ, 2017. 100 с.

3. Бібліотека в соціальних мережах. Youtube. Instagram // <https://nmo.lib.kherson.ua/biblioteka-v-sotsialnih-merezhah-youtube-instagram.htm>.

4. Струнгар В.В. Бібліотека в інтерактивному медіасередовищі: стан та перспективи : монографія / НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2021. 247 с.

УДК 027:021.4

Мінакова Я.О.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Актуальність теми. Виставкова діяльність бібліотек є важливою складовою інформаційного забезпечення. Завдяки використанню інтернет-технологій в забезпеченні виставкової діяльності, комунікаційні процеси суттєво трансформуються відповідно до форм і засобів передачі інформації, впливаючи на оперативність обміну інформацією та оптимальним їх використання в діяльності бібліотек.

Мета дослідження – розглянути основні комунікаційні цілі, вимоги та правила оформлення бібліотечної виставки як елемента інформаційного обслуговування.

Основний виклад матеріалу. Бібліотека потрібна людям як джерело інформації, як шлях до душі кожної людини. Вона повинна створювати для населення максимально комфортне середовище, бути відкритим домом для всіх тих, кому потрібна книга, психологічне розвантаження. Тому так важливо сьогодні не обмежуватись традиційними формами, а шукати й шукати нові шляхи популяризації бібліотечних ресурсів і розповсюдження знань у суспільстві. Тільки так бібліотека завжди буде залишатись втіленням нового і незнамого [2, с. 297].

Виставкова діяльність бібліотек часто має комплексний характер, тому в організації заходів одночасно беруть участь кілька структурних підрозділів